

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
ҚАРОР

Правительство Республики Таджикистан
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

аз 28 ноябри соли 2020

№ 647

ш. Душанбе

Дар бораи Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030

Мутобиқи моддаи 17 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон» Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030, Нақшаи амалисозии Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 ва Нақшаи маблағгузори Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1, 2 ва 3).

2. Кумитаи забон ва истилохоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамохангсози амалисозии Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 муайян карда шавад.

3. Вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо, мақомоти ҳудудоракунии шаҳрак ва дехот, инчунин корхона, муассиса ва дигар ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкили ҳуқуқӣ ва шакли моликият:

- аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатӣ, маблағҳои махсус ва сарчашмаҳои дигаре, ки конунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, қисмати амалисозии мақсаду вазифаҳои пешбиниамудаи Барномаи мазкур тадбирҳои зарурӣ андешанд;

- аз натиҷаи корҳои анҷомдодашуда ҳар сол то 30 январ ба Кумитаи забон ва истилохоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумоти муфассал пешниҳод намоянд.

4. Кумитаи забон ва истилохоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рафти иҷрои Барномаи мазкур ҳар сол то 1 март ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот пешниҳод намояд.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
ҚАРОР

Правительство Республики Таджикистан
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 28 ноября 2020 года

№ 647

ш. Душанбе

О Программе развития государственного языка на 2020-2030 годы

В соответствии со статьей 17 конституционного Закона Республики Таджикистан «О Правительстве Республики Таджикистан» Правительство Республики Таджикистан постановляет:

1. Утвердить Программу развития государственного языка на 2020-2030 годы, План мероприятий по реализации Программы развития государственного языка на 2020-2030 годы и План финансирования Программы развития государственного языка на 2020-2030 годы (приложения 1, 2 и 3).

2. Определить Комитет по языку и терминологии при Правительстве Республики Таджикистан координатором реализации Программы развития государственного языка на 2020-2030 годы.

3. Министерством и ведомствам, исполнительным органам государственной власти Горно-Бадахшанской автономной области, областям, городу Душанбе, городам и районам, органам самоуправления поселков и дехотов, а также предприятиям, учреждениям и другим организациям, независимо от их организационно-правовой формы и формы собственности:

- за счёт средств государственного бюджета, специальных средств и других источников, не запрещенных законодательством Республики Таджикистан, предпринять необходимые меры для реализации целей и задач, предусмотренных настоящей Программой;

- о результатах проделанной работы ежегодно до 30 января предоставлять подробную информацию в Комитет по языку и терминологии при Правительстве Республики Таджикистан.

4. Комитету по языку и терминологии при Правительстве Республики Таджикистан предоставлять в Правительство Республики Таджикистан ежегодно до 1 марта информацию о ходе выполнения настоящей Программы.

Председатель
Правительства Республики
Таджикистан

Эмомалӣ Раҳмон

Замимаи I
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «28» ноябри соли 2020, № 647

Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 (минбаъд – Барнома) ҳадаф, вазифа, самтҳои асосӣ, усулҳои татбиқ ва натиҷаҳои ниҳонии амалисозии сиёсати давлатиро оид ба забон муайян менамояд.

2. Барнома муқаррароти Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқиро татбиқ намуда, ба ташаккули забони илм, рушди истилоҳоти тахассусӣ, таҳияи дастурҳо, эҳёи номҳои миллий, маҳалҳои аҳолинишин ва мавзӯҳои ҷуғрофӣ мусоидат менамояд.

3. Барнома ҷиҳати татбиқи ҳадафҳои сиёсати давлатӣ оид ба забон равона шуда, барои рушди густариш ва баланд бардоштани мақоми забони давлатӣ нақши муҳим дошта, бобати инкишофи муносибатҳои ҳуқуқӣ, фарҳангӣ, сиёсиву иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон шароит фароҳам меорад.

4. Сиёсати давлатӣ оид ба забони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси меъёрҳои байналмилалӣ баробарии забонҳо амалӣ карда мешавад.

5. Барнома ҳамчун ҳуҷҷати дурнамо роҳҳои асосии ҳалли масъалаҳои муҳимро дар самти татбиқи забони давлатӣ муайян намуда, барои таҳия ва нашри фарҳангномаҳо, муҳовараҳо ва маводи таълими мусоидат менамояд.

6. Барнома барои ташаккули худшиносӣ, ҳудогоҳии шаҳрвандон, боло бурдани ҳисси ватандӯстӣ ва рушди ҷаҳонбинии сиёсиву фарҳангии аҳли ҷомеа таҳия шудааст.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗӢИ ЗАБОНИ ДАВЛАТӢ

7. Барномаи рушди забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2016, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2012, №335 тасдиқ шудааст, дар 6 самти афзалиятноки пешбурди забони давлатӣ тарҳрезӣ шуда, қисман амалӣ гардидааст ва бинобар ин, зарурати муқаммал намудани он пеш омадааст.

8. Забони тоҷикӣ ҳамчун забони давлатӣ дар рушди соҳаҳои илму фарҳанг, сиёсат, иқтисодиёт, муносибатҳои байналмилалӣ ва самтҳои дигар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мешавад.

9. Забони давлатӣ дар тақвияту ривоҷи пайвандҳои муштараки фарҳангӣ бо ҷомеаи тоҷикзабони ҷаҳон нақши арзишманд дошта, омилҳои асосии ваҳдату ягонагии сокинони ҷумҳурӣ ба шумор меравад.

10. Забони тоҷикӣ аз ҷониби давлат ҳимоя гардида, дар таъмини пешрафти бомароми он мусоидат мекунад.

11. Забони давлатӣ дар коргузориҳои расмӣ, ҷаҳонӣ ва мақомоти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия, судӣ, соҳаҳои илму маориф, фарҳанг, воситаҳои ахбори омма, техника, технология, иттилоот ва бахшҳои дигари иртиботӣ (коммуникатсия) истифода мешавад.

12. Забони тоҷикӣ мақоми забони илмро соҳиб шуда, дар доираи меъёрҳои он рисола ва асарҳои илмӣ таҳқиқоти таҳия гардида, корҳои илмӣ муҳаққиқон бо риояи қоидаҳои имло ва сабуқ баёни илмӣ омода ва интишор мешаванд. Дар таҳқиқотҳои илмӣ забонҳои дигар низ истифода мегарданд. Фароҳам овардани ҷунин заминаи ҳуқуқӣ барои рушди забони илм ва истифодаи истилоҳоти илмӣ бо забони давлатӣ мусоидат мекунад.

13. Дар баробари доништани забони давлатӣ аз бар кардани на камтар аз ду забони дигар асоси сиёсати давлат дар бораи забонро ташкил дода, омӯзиши забонҳои хориҷӣ барои муқоисаи хусусиятҳои овой ва дастуриву луғавии забони тоҷикӣ бо забонҳои дигар, ки мавриди таҳқиқи омӯзиш қарор доранд, имконият фароҳам меоваранд.

14. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти рушди забони тоҷикӣ як силсила санадҳои меъёрии ҳуқуқиро қабул намуд, ки дар кишвар барои ҳифзи забони давлатӣ ва забонҳои дигар фазои мусоид ба вучуд меорад. Тадбирҳои мазкур дар роҳи гирифтани арҷгузори ва эҳтиром ба забони давлатӣ нақши муҳим мебозанд.

15. Барнома риояи ҳатмии мақоми конститутсионии забони давлатиро дар корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилии ҳуқуқӣ ва шакли моликият таъмин менамояд.

3. МАҚСАДҲОИ БАРНОМА

16. Барнома рушди устувори забони давлатиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин намуда, мақсадҳои зеринро дар бар мегирад:

- тақмили заминаҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва ворид намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, қонунгузори соҳавӣ бобати татбиқи сиёсати давлатии забон;
- таҳкими эҳтиром ба забони давлатӣ ҳамчун муқаддасоти миллӣ;
- рушди сиёсати давлатии забон ҳамчун омилҳои ҳастӣ ва пойдорӣ давлат;
- нашри Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои ташвиқи тарғиби сиёсати забони давлатӣ;
- таъмини рушди ҳамаҷониба ва ҳимояи забони тоҷикӣ;
- боло бурдани нақш ва мақоми забони тоҷикӣ;
- таҳкими мақоми забони тоҷикӣ ҳамчун забони давлатӣ;
- истифодаи забони давлатӣ дар тарбияи маънавӣ, фарҳанги худшиносӣ худогоҳӣ ҳар як сокини мамлакат;
- эҳёи арзишҳои маънавӣ, аз ҷумла номҳои тоҷикӣ, номгузори мавзӯҳои таърихӣ, воқидҳои маъмурию ҳудудӣ, хиёбонҳо, кӯчаҳо, муассисаҳои таълимӣ, боғҳои фарҳангӣ ва сарватҳои таърихиву фарҳангӣ бо забони давлатӣ;
- риояи ҳатмии меъёрҳои грамматикаи забони адабии тоҷикӣ;
- ҳифзи забони адабӣ аз ҳар гуна унсурҳои ғайриадабӣ, гуфтугӯӣ ва бегона;
- бозбинӣ ва бозсозии қолабҳои анъанавии забони адабӣ дар заминаи осори хаттӣ;
- танзими истилоҳоти соҳавӣ бо забони давлатӣ;
- тавсеаи нақши таърихӣ забони тоҷикӣ ва осори он дар ҳамбастагии миллат ва халқиятҳои сокини ҷумҳурий.

4. ВАЗИФАҲОИ БАРНОМА

17. Дар Барнома барои ҳимоя ва рушди забони давлатӣ амалӣ намудани вазифаҳои зерин пешбинӣ шудаанд:

- муайян кардани самтҳои асосии сиёсати давлатӣ дар бораи забони давлатӣ;
- ворид намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва тақмили қонунгузори соҳавӣ;
- амалӣ намудани талаботи Дастурамали намунавӣ коргузори дар мақомоти давлатӣ, муассиса, корхона ва ташкилотҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- баланд бардоштани масъулияти шахрвандон дар донишҷӯи забони адабӣ;

- риояи меъёрҳои забони адабӣ тавассути воситаҳои ахбори омма;

- экспертизаи лингвистии номгузори шахрвандон, забони китобҳои дарсӣ, эълону реклама, маводи иттилоотӣ, номгузори муассиса ва корхонаҳо, тамғаҳои молӣ ва хизматрасонӣ, матни муҳрҳо, марказҳои хизматрасонӣ, нуқтаҳои савдо, матни борпечҳо, борчасҳо ва ғайраҳо;

- арзёбӣ ва таҳқиқи пайвасти вазъи забони давлатӣ дар соҳаҳои гуногуни иҷтимоӣ иқтисодии кишвар;

- тарбияи шахрвандон дар рӯҳияи эҳтиром ба забони давлатӣ;

- таъсиси маҳзани иттилоотии забони тоҷикӣ (фарҳангномаҳо, дастурҳои иттилоотӣ) дар китобхонаҳо ва марказҳои дигари таҳассусӣ;

- таҳия ва нашри фарҳангномаҳои дузабона, сезабона, тафсири, таҳассусии истилоҳот, муҳовараҳо бо забони тоҷикӣ ва ҷопи донишномаҳои истилоҳоти илмӣ аз осори классикии тоҷикӣ;

- рушди меъёрҳои услуби адабӣ;

- арзёбии пайвасти тақмили инкишофи фонди луғавии забони тоҷикӣ;

- ташкили барномаҳои махсус доир ба забони давлатӣ дар радио ва телевизион, нашри мақолаҳо ва маводи иттилоотӣ-таблиғотӣ дар воситаҳои ахбори омма;

- ба роҳ мондани таҳқиқот дар иртибот ба масъалаҳои иҷтимоӣ, асосҳои назария ва амалияи забон;

- пажӯҳиши муқоисавӣ, этнолингвистӣ, лексикӣ, грамматикӣ ва омӯзиши забони илм ва истилоҳоти илмӣ бо забонҳои дигар;

- анҷом додани таҳқиқоти бунёдӣ дар иртибот ба савтиёт, вожасозӣ, грамматика ва луғату истилоҳоти забони тоҷикӣ;

- ба танзим даровардан ва стандарткунонии истилоҳоти соҳавӣ;

- таълифи грамматикаи меъёрии забони тоҷикӣ;

- таҳияи дастури таълимии таърихи забони тоҷикӣ (даврони бостон, миёна ва нав);

- истифодаи таҷрибаи таърихӣ забони тоҷикӣ барои тақвият ва устувори забони давлатӣ;

- милликунонии забони технологияҳои навин, бахусус барномаҳои компютерӣ;

- нашри осори даврони гуногуни таърихӣ забони тоҷикӣ;

- таъсиси низомии иттилоотӣ вобаста ба соҳаҳои гуногуни забоншиносии тоҷикӣ;

- таҳкими робитаҳо бо марказҳои илмӣ забоншиносии ҷаҳон дар масоили омӯзиши забони тоҷикӣ;

- нашр ва сабти намунаҳои беҳтарин аз осори гузашта ва муосир;

- баргузор намудани нишасту конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалии илмиву омӯзишӣ, фарҳангӣ ва ғайра дар мавриди рушди забони тоҷикӣ ва татбиқи сиёсати давлатии забон;

- таҳияи барномаи ягонаи омӯзиши забони тоҷикӣ, инчунин дастурҳои таълимӣ-методӣ барои муассисаҳои томактабӣ, таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ;
- ташкили низоми ягонаи таълими мутахассисони забони тоҷикӣ;
- такмили барнома, нақшаҳои таълимӣ, китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии забони тоҷикӣ барои факултетҳои филологияи тоҷик дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ;
- арзёбии сатҳи омӯзиш ва донишҷӯи забони тоҷикӣ ҳамчун забони модарӣ ва забонҳои дигар дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ;
- таҳияи барномаҳои таҳқиқотии дорои бартарияти илмӣ дар иртибот ба таълими забони тоҷикӣ;
- таҳияи барномаҳо ва дастурҳои забони тоҷикӣ дар асоси равишҳои нави омӯзиши забон;
- такмили стандартҳои давлатии таҳсилот дар иртибот ба забони давлатӣ;
- таҳия ва тасдиқи барномаи омӯзиши забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилатон бо забонҳои дигар;
- таъсиси кабинетҳои забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ;
- ба роҳ мондани омӯзиши марҳила ба марҳилаи забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбии равияи техникаи ҷумҳурӣ;
- ташкили омӯзиши «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» барои кормандони вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- таблиги арзишҳои забони давлатӣ тавассути барномаҳои махсуси телевизионӣ ва радиои барои кишварҳои ҳамзабон ва тоҷикони сокини кишварҳои хориҷӣ;
- баланд бардоштани сатҳи касбии рӯзноманигорон ва кормандони воситаҳои ахбори омма дар иртибот бо донишҷӯи забони давлатӣ;
- корбурди забони адабии тоҷикӣ дар воситаҳои ахбори омма ва риояи ҳатмии меъёрҳои он ҳамчун намунаи беҳтарини услуби адабӣ ва забони гуфтории меъёрӣ;
- арзёбии вазъи забони тоҷикӣ ва дурнамои рушди он дар воситаҳои ахбори омма;
- назорати омӯзиш ва риояи ҳатмии қоидаҳои грамматикаи забони тоҷикӣ барои кормандони воситаҳои ахбори омма, ровиёни телевизион ва радио;
- ташкили дарсҳои омӯзиши забони тоҷикӣ тариқи онлайн дар шабакаи интернет;
- ворид намудани фарҳангномаҳои электронӣ дар шабакаи интернет;

- таҳия ва эҷоди барномаҳои компютерӣ барои санҷиши имлои забони тоҷикӣ;
- таҳия ва тарҷумаи системаҳои амалиёти компютерӣ ва мобилӣ ба забони давлатӣ;
- таъмин намудани тоҷикони бурунмарзӣ бо китобҳо, рӯзномаву маҷаллаҳо, филмҳо ва наворҳои дигар бо забони давлатӣ;
- ташкили марказҳои омӯзиши забони тоҷикӣ дар назди намоёндагҳои дипломатӣ ва муассисаҳои консулии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар;
- таҳияи барномаи махсуси омӯзиши забони тоҷикӣ барои тоҷикони муқими кишварҳои хориҷӣ;
- паҳши барномаҳои иттилоотӣ оид ба вазъи забони тоҷикӣ дар кишварҳои дигар;
- истифодаи таҷрибаи кишварҳои дигар барои амалӣ кардани сиёсати давлатии забон;
- омӯзиш ва бозомӯзи мутахассисони забони тоҷикӣ, аз ҷумла намоёндагони забонҳои дигар;
- ташкили семинарҳои сайёр ва дарсҳои омӯзиши забони давлатӣ дар мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ;
- таҳқиқи номҳои мавзӯҳои ҷуғрофии кишвар;
- баррасӣ ва омӯзиши вожаву истилоҳоти таърихӣ забони тоҷикӣ;
- назорати риояи меъёрҳои адабӣ, хориҷ кардани унсурҳои бегона ва тарҷумаҳои таҳтуллафзӣ аз забони адабӣ;
- назорати риояи меъёрҳои забони адабӣ дар иртибот ба корбурди лугату истилоҳоти бегона ва гуфтугӯӣ дар воситаҳои ахбори омма;
- муаррифӣ ва таблиги намунаҳо аз осори ҳаттии давраҳои таърихӣ забони тоҷикӣ тавассути воситаҳои ахбори омма;
- нашри намунаҳои мунтахаби осори классикӣ барои қӯдакостонҳои ҷумҳурӣ вобаста ба синну соли қӯдакон, бо мақсади бедор намудани завқи забонмӯзӣ ва эҳтирому ифтихор ба забони модарӣ ва фарҳанги миллӣ;
- назорати риояи стандартҳои рамзгузорӣ ва ҷобачогузории алифбои тоҷикӣ дар ҳарфкалид (клавиатура)-и компютерӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

5. МАРҲИЛАҲОИ АМАЛИСОЗИИ БАРНОМА ВА САМТҲОИ АСОСИИ РУШДИ ЗАБОНИ ДАВЛАТӢ

18. Баҳри таъмини рушди устувори забони давлатӣ ва сиёсати давлат дар ин соҳа Барнома дар ду марҳила ва шаш самт роҳандозӣ мегардад. Марҳилаи якуми Барнома солҳои 2020-2025-ро дар бар гирифта, фарогири масъалаҳои таҳияи лоиҳаҳо оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва қонунгузории соҳавӣ, таъмини густариши забони давлатӣ ҳамчун бунёди маънавии миллӣ,

ташхис ва интишори истилоҳоти соҳавиро дар бар мегирад. Марҳилаи дуюм аз соли 2026 то 2030 идома ёфта, роҳҳои амалисозии масъалаҳои таҳқиқотӣ, омӯзишӣ, назорат ва ташкилиро фаро мегирад.

19. Таъмини рушди забони давлатӣ дар Барнома аз рӯйи самтҳои зерин муайян мегардад:

- омӯзиш, назорат, таҳлил ва амалисозии сиёсати забони давлатӣ;
- андешидани тадбирҳо барои таъмини заминаи меъёрии ҳуқуқӣ;
- густариши забони давлатӣ ҳамчун бунёди маънавии миллӣ ва тарғибу ташвиқи он дар воситаҳои ахбори омма;
- таҳқиқи масъалаҳои назариявӣ ва амалии забони давлатӣ;
- таҳия ва нашри фарҳангномаҳо, муҳовараҳо ва дастурамалҳо;
- таҳкими робитаҳои байналмилалӣ дар ҳимоя ва рушди забони давлатӣ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

6. УСУЛҲОИ АМАЛИСОЗИИ БАРНОМА

20. Усулҳои асосии амалисозии Барнома аз инҳо иборатанд:

- тақмили заминаҳои ҳуқуқӣ ва меъёрии забони тоҷикӣ;
- маблағгузори аз бучети давлатӣ;
- ҷалби маблағҳои ғайрибучетӣ;
- ҳамкорӣ бо ташкилотҳои давлатӣ, ҷамъиятӣ ва байналмилалӣ.

7. НАТИҶАҲОИ НИҶОИИ БАРНОМА

21. Ҳимояи давлатии забони тоҷикӣ яке аз ҳадафҳои стратегии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад.

22. Татбиқи Барнома ба ташаккули забони тоҷикӣ, рушди иҷтимоиву маънавии ҷомеа, адабиёт ва фарҳанги миллӣ, пешрафти илму маориф, дар маҷмӯъ, худшиносии миллӣ ва ҳисси баланди ватандӯстӣ мусоидат менамояд.

23. Натиҷаҳои ниҷоии Барнома аз инҳо иборат мебошанд:

- барои татбиқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ёрӣ мерасонад;
- дар заминаи сарчашмаҳои бозғайимии забоншиносӣ ва суннатҳои ҳазорсолаи мардуми тоҷик номҳои таърихӣ ҷуғрофӣ эҳё ва барқарор мегардад;

- меъёрҳои таърихӣ суннатии номгузори шаҳрвандон ба танзим дароварда мешавад;

- таҳия ва нашри «Фарҳанги орфоэпии забони тоҷикӣ» бар пояи овонавишти забони тоҷикӣ сурат гирифта, тарзи талаффузи дурусти онҳо дар асоси лексикаи меъёрӣ пешниҳод мешавад;

- дар доираи «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» шакли хаттии забони адабии муосири тоҷик танзим шуда, меъёри навишт ва гуфтор муқаррар мегардад;

- маводи конференсия ва ҳамоишҳои илмӣ интишор шуда, барои тақмили забони давлатӣ ва рушди арзишҳои маънавий, илмӣ ва фарҳангӣ саҳмгузор мегардад;

- пешрафти ҳадафмандонаи забони тоҷикӣ дар мақоми забони давлатӣ, устувории забон дар соҳаҳои сиёсату иқтисодӣ, илмию фарҳангӣ ва муоширати сокинони ҷумҳурӣ таъмин мешавад;

- нақши забони давлатиро дар муносибатҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон баланд мебардорад;

- ҷиҳати дарёфти роҳҳои омӯзиши забони тоҷикӣ дар ҳама зинаҳои таҳсилот мусоидат менамояд;

- барои таҳияи барномаҳои омӯзишӣ ва илмию фарҳангӣ дар иртибот ба таблиғи забони тоҷикӣ ва осори давраҳои таърихӣ он дар воситаҳои ахбори омма замина фароҳам меоварад;

- истифодаи фарогири забони давлатиро дар шароити дузабонӣ ва бисёрзабонӣ густариш медиҳад;

- шароити мусоидро барои истифодаи забони тоҷикӣ дар мақоми забони давлатӣ дар саросари ҷумҳурӣ таъмин месозад;

- мақоми забони давлатиро дар минтақаҳои зисти миллатҳо ва халқиятҳои сокини ҷумҳурӣ, ки забони модаринашон ғайритоҷикӣ мебошад, таҳким мебахшад;

- сатҳи маърифату дониши аҳолиро дар иртибот ба донишҷӯи забони давлатӣ дар байни сокинони синну соли гуногун боло мебарад;

- ҷиҳати нашри дастурҳои омӯзиши забони давлатӣ барои миллатҳо ва халқиятҳои сокини ҷумҳурӣ мусоидат мекунад;

- барои таҳия ва коркарди дастурҳои меъёрии омӯзиши забони тоҷикӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ заминаи мусоид фароҳам месозад;

- дар нашри фарҳангномаҳои дузабона, сезабона, тафсири ва мухтасар ёрӣ мерасонад;

- ҷои муҳовараҳо барои омӯзандагони забони тоҷикӣ ба роҳ меонад;

- истилоҳоти соҳавиро бо забони давлатӣ танзим мекунад;

- забони барномаҳои компютериро дар технологияҳои компютерӣ ҳамгун месозад;

- забони адабии тоҷикиро дар ҷомеа густариш медиҳад;

- робитаҳои илмӣ-таҳқиқотиро барои пешравии илми забоншиносии тоҷик мустақкам месозад;

- савияи тафаккур ва ташаккули шуури миллиро баланд мебардорад;

- сатҳи забондонии шаҳрвандони кишварро тақмил медиҳад;

- дастрасии адабиёти бадеии классикӣ ва муосири тоҷикро бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ дар шабакаи интернет таъмин менамояд.

8. МАНБАЪҲОИ МАБЛАҒҶУЗОРИИ БАРНОМА

24. Барнома аз ҳисоби маблағҳои дар бучети давлати пешбинишуда, маблағҳои махсуси вазорату идора, корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкили ҳуқуқӣ ва шакли моликият, инчунин, маблағҳои грантӣ ва манбаъҳои дигаре, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, амалӣ карда мешавад.

Замимаи 2
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «28» ноябри соли 2020, № 647

Нақшаи амалисозии Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030

№	Номгуи чорабиниҳо	Мухлати иҷро	Иҷрокунандагон
1. ТАКМИЛИ ЗАМИНАҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚӢ			
1.	Таҳияи лоиҳаҳои созишнома оид ба ҳамкориҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо шарикони хориҷӣ	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон
2.	Таҳлили қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалӣ дар иртибот ба сӯёсати давлат дар бораи забон	Соли 2021	Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
3.	Таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Комиссияи амалисозии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Низомнома ва санадҳои дахлдорӣ дигар)	Соли 2021	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
4.	Омода кардани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи экспертизаи давлатии судӣ» оид ба ваколатҳои Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар иртибот ба гузаронидани экспертизаи забоншиносӣ оид ба тахқир ва паст задани шаъну шараф	Соли 2021	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
5.	Баррасии масъалаи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тамғаҳои	Соли 2021	Маркази миллии патенту иттилоотӣ назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии

молӣ ва тамғаҳои хизматрасонӣ» оид ба тамғаҳои молики бақайдгирандаи ватанӣ ва хориҷӣ ба забони давлатӣ тибқи амалияи ҷаҳонӣ		Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорати идораҳои дахлдор
6. Омода намудани дастурамалҳо дар самти таҳияи шиорҳои оғзаҳо, эълону реклама, танзим ва қабули истилоҳот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар самтҳои вобаста ба забони давлатӣ	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
2. ТАҲҚИҚИ МАСЪАЛАҲОИ НАЗАРИЯӢ ВА АМАЛИИ ЗАБОНИ ДАВЛАТИ, ТАҲИЯ ВА НАШРИ ФАРҲАНГНОМАҲО ВА ДАСТУРАМАЛҲО		
7. Бознашр ва тақмилу тасҳеҳи «Лугати имлои забони тоҷикӣ» ва дар сомонии Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид кардани он	Солҳои 2021-2022	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
8. Таҳия ва наشري «Донишномаи забони тоҷикӣ»	Солҳои 2021-2022	Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаи давлатии «Сарредаксияи илмии Энциклопедияи миллии тоҷик»
9. Бознашри «Фарҳанги забони тоҷикӣ» (наشري соли 1969) мутобиқ ба талаботи Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ	Солҳои 2021-2023	Муассисаи давлатии «Сарредаксияи илмии Энциклопедияи миллии тоҷик», Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
10. Нашри Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Дастурамали таҳияи шиорҳои оғза ва эълону рекламаҳо»	Соли 2021	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
11. Таҳия ва наشري «Фарҳанги орфоэпии забони тоҷикӣ»	Солҳои 2021-2022	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
12. Омода кардани дастурҳо оид ба риояи мейёрҳои забони адабии тоҷикӣ барои нагтоқон, рӯзномашиногон, кормандони радио ва телевизион	Соли 2021	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи воситаҳои ахбори оммаи Тоҷикистон
13. Таҳияи барномаи ислоҳи нави ва усулҳои дурустнависӣ	Солҳои 2021-2022	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

2

дар компютер	2022-2023	Ҷумҳурии Тоҷикистон
14. Ба роҳ мондани маҳзани электронии маълумот дар иртибот ба сисеати давлатӣ дар бораи забон	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
15. Нашри маҷмуаҳои намунаи асноди коргузори ба забони давлатӣ	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
16. Тақмил ва бознашри луғати русӣ ба тоҷикӣ истилоҳоти биология ва тиб	Солҳои 2022-2024	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
17. Таҳияи дастурҳои методии таълими ва коргузори барои нобиноён ва ношунавоён ва мутобиқ намудани онҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Солҳои 2021-2022	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор
18. Таҳқиқи заминаҳои рушди забони давлатӣ	Солҳои 2021-2025	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ
19. Таҳия ва наشري китоби «Таърихи забони тоҷикӣ» ва «Грамматикаи забони адабии ҳозираи тоҷикӣ»	Солҳои 2023-2025	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ
20. Нашри луғатномаҳои лаҳзаҳои забони тоҷикӣ	Солҳои 2023-2025	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту илмҳои гуманитарии ба номи Б. Искандаров, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
21. Бознашри «Фарҳанги русӣ - тоҷикӣ»	Солҳои 2022-2025	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ
22. Тарҷумаи асарҳои илмӣ ва бунёдии забоншиносӣ ба забони давлатӣ	Мунтазам	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
23. Нашри барномаҳо, дастурҳои таълимию методӣ ва китобҳои дарсӣ барои омӯзиши забонҳои хориҷӣ дар заминаи забони давлатӣ	Солҳои 2021-2030	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи таҳсилоти Тоҷикистон
24. Интишори дастурҳои худомӯзии забони тоҷикӣ	Солҳои 2021-2025	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор

3

26.	Таърих, тарҷума ва наشري лугатҳои этимологӣи забони тоҷикӣ	Мунтазам	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
27.	Таҳқиқи муқоисавии лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ	Солҳои 2021-2030	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
28.	Таҳқиқи масъалаҳои услубшиносӣи забони тоҷикӣ	Солҳои 2021-2030	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
29.	Таҳқиқи лексика, грамматика ва масоили этнолингвистии забонҳои хуҷуди ҷумҳурӣ	Мунтазам	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ
30.	Таҳия ва наشري муқовараҳо ба забонҳои милалатҳо ва халқиятҳои соқини Тоҷикистон, аз ҷумла, тоҷикӣ-русӣ, тоҷикӣ-қирғизӣ, тоҷикӣ-ӯзбекӣ, тоҷикӣ-туркманӣ ва ғайра	Солҳои 2021-2028	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
31.	Маблағгузории Шӯрои ягонасозии истилоҳот дар таҳия ва наشري лугатномаҳои истилоҳоти техникӣ, тафсирии соҳавӣ ва луғабонаи забонҳои хуҷуди ҷумҳурӣ	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институту забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ, Институту илмҳои гуманитарии ба номи Б. Искандаров
32.	Наشري мақолаҳо дар бораи саҳми Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон доир ба рушди забони давлатӣ	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

4

33.	Такмил ва бознаشري «Феҳристи номҳои миллии тоҷикӣ» ва «Фарҳанги номҳои миллии тоҷикӣ»	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
34.	Интишори тафсирии «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» ва «Луғати имлои забони тоҷикӣ»	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
35.	Омода ва ҷоп кардани луғатномаҳои истилоҳоту таркиботи илмӣ аз осори классикии тоҷикӣ	Солҳои 2021-2030	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
36.	Таҳия ва наشري китоби таълимии забони тоҷикӣ аз рӯйи ихтисос	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ
37.	Таҳияи фарҳангнома ва луғатномаҳои электронии умумӣ ва соҳавӣ	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
38.	Наشري фарҳангномаҳои мухтасари дузабона барои муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
3. ТАДБИРҲОИ НАЗОРАТИИ СИЁСАТИ ЗАБОНИ ДАВЛАТИ			
39.	Назорати вазъи иҷрои талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, қорҳона, муассиса ва ташкилотҳои дигар новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва шакли молиякӣ	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, комиссияҳои амалиозии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Қӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот
40.	Риояи ҳатмии муқаррароти «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» ва меъёрҳои забони адабӣ дар воситаҳои ахбори омма ва муассисаҳои таъбу нашр	Мунтазам	Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо ва ташкилоту муассисаҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ
41.	Назорат ва экспертизаи забони тарҷумаи асарҳои бадеӣ,	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати

5

	илмӣ ва тарҷумаи филмҳо		Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳа Чумхурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион радиои назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон ва Муассисаи давлатии «Тоҷикфилм»
42.	Мувофиқа намудани номгузории вилоятҳо, шаҳро, ноҳияҳо, ҷамоати шаҳрак ва деҳот, шаҳракҳо, деҳаҳо, маҳаллаҳои аҳолинишин, кӯчаҳо, хиёбонҳо, майдонҳо, боғҳои фарҳангӣ ва муассисаҳои соҳаҳои иҷтимоӣ (маориф, фарҳанг, тандурустӣ ва соҳаҳои дигар), инчунин, номгузории шаҳсони ҳуқуқӣ, корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият бо Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон пеш аз тасдиқи қарори маҷлиси вакилони халқ	Мунтазам	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий, Кумитаи рушди маҳали назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон, Кумитаи андози назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор, корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият
43.	Ба забони давлатӣ мувофиқ гардонидани номи мавзӯҳои ҷуғрофӣ (каторкӯҳ, кулла, кӯҳ, ағба, пирах, дарё, чашма, кӯлҳо, ҷароғоҳо ва ғайра)	Мунтазам	Кумитаи давлатии илораи замин ва геологӣ Чумхурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий ва Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон
44.	Мувофиқа намудани забони матни лоихаи санаҳои меъриҳои ҳуқуқӣ, китобҳои дарсӣ, дастурҳои методии коргузорӣ, истилоҳоти соҳавӣ, маводи воситаҳои ахбори омма, эълони реклама, маводи иттилоотӣ, тамғаҳои молӣ, тамғаҳои хизматрасонӣ, борлечҳо, борчаспҳо, нархномаҳо, номгузории марказҳои хизматрасонӣ ва нуктаҳои савдо бо Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон	Мунтазам	Вазорату идораҳои дахлдор, Муассисаи давлатии «Маркази миллии патенту иттилоот»-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Муассисаи давлатии «Рекламаи берунӣ ва ороншии шаҳри Душанбе», ширкатҳои истехсолкунанда ва паҳнкунандаи реклама, корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият

6

4. ЧОРАБИНИҲОИ ТАШКИЛӢ, ТАДБИРҲОИ АМАЛИСОӢ ВА ОМУӢЗИШИ СИЁСАТИ ЗАБОНИ ДАВЛАТИ			
45.	Ташкили симпозиум ва конференсияҳои шаҳрӣ, вилоятӣ, чумхуриявӣ ва байналмилалӣ ба ифтихори Ҷузи забони давлатии Чумхурии Тоҷикистон	Солҳои 2024-2029	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият
46.	Баргузори семинару мизҳои мудаваар ба муносибати Ҷузи байналмилалӣ забонҳои модарӣ ва Ҷузи забони давлатии Чумхурии Тоҷикистон	Ҳамасола	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Чумхурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият
47.	Доир кардани семинарҳои сайёр оид ба ташвиқи тарғиби Қонуни Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Чумхурии Тоҷикистон» дар вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои чумхурий ва миёни ақаллиятҳои миллӣ	Солҳои 2021-2030	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий
48.	Таъсиси Комиссияи амалисоии Қонуни Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Чумхурии Тоҷикистон» дар вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот. корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият аз ҳисоби роҳбарони яқум	Соли 2021	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати Чумхурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои чумхурий, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, корхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилоҳоти ҳуқуқӣ ва шакли моликият
49.	Таъсиси маҷлалаи илмӣ - оммавии «Забон ва истилоҳот»	Соли	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Хукумати

7

Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	2021	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ҷамъияти Муассисаи давлатии «Экспертизаи забоншиносӣ ва тарҷума»-и дар Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Соли 2022	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи амволи давлатии сармоязгорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
51. Таъмини Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо бинои мустақили маъмури	Соли 2022-2023	Кумитаи давлатии сармоязгорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
52. Таъсис ва маблағгузори махфилӣ «Посдорон ва дӯстдорони забони давлатӣ»	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва шакли моликият
53. Стандартикунии истилоҳоти соҳавӣ, тасдику қабули онҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ворид намудани онҳо дар сомонии Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои мақомоти иҷроияи ҳокимияти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ
54. Баргузор намудани озмунҳо доир ба бехтарин донандаи забони тоҷикӣ дар байни таълимтирандагони муассисаҳои таълимии томактабӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, қормандони вазорату идораҳо ва ақаллиятҳои миллии сокини Тоҷикистон	Ҳамасола	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ

8

55. Донр намудани олимпиадаи шаҳрӣ, ноҳиявӣ, вилоятӣ, ҷумҳуриявӣ дар муассисаҳои таълимӣ оид ба забони тоҷикӣ	Ҳамасола	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ
56. Таҳияи наворҳои таблиғотӣ ва баргузор кардани озмунҳо оид ба сиёсати забони давлатӣ дар воситаҳои ахбори омма	Соли 2021-2030	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор
57. Банд бардоштани масъулияти падару модар дар забономузӣ кӯдакон тарикӣ гузаронидани семинарҳо ва машаратҳои сайёр дар маҳалҳо	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
58. Тавассuti воситаҳои ахбори омма тарғиб намудани забон ва сиёсати давлатӣ дар бораи забон, аз ҷумла, таҳия ва паҳши навор (ролик) ва барномаҳои телевизионӣ ва радиои оид ба амалсозии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Мунтазам	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
59. Ташкил намудани семинар ва курсҳои омӯзиши забони тоҷикӣ ва «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» барои қормандони мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, қорхона, муассиса, ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва шакли моликият	Мунтазам	Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, қорхона, муассиса ва ташкилотҳои дигар, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва шакли моликият
60. Ташкили дарсҳои телевизионии омӯзиши забони давлатӣ дар шабакаҳои интернетӣ ва телевизионӣ	Мунтазам	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
61. Омодасозии омӯзгорони фанни забони тоҷикӣ барои муассисаҳои таълимии ҷумҳуриҳои Иттиҳоди Давлатҳои	Ҳамасола	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои

9

	Мустақил		таҳсилоти олии касбӣ
62.	Ҷорӣ намудани таълими забони тоҷикӣ дар ихтисосҳои тарҷумонӣ аз курси яқум то охир бо супоридани имтиҳони давлатӣ аз фанни забони тоҷикӣ	Солҳои 2022-2030	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор
63.	Ташкили ихтисосҳои муҳаррир-забоншинос, муҳаррир-тарҷумон дар муассисаҳои таълими таҳсилоти олии касбӣ	Солҳои 2022-2030	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор
64.	Чудо намудани квотаҳо бобати омӯзиши забони давлатӣ барои акадмиятҳои миллии дар факултетҳои забон ва адабиёти тоҷикӣ муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ кишвар	Ҳамасола	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
65.	Ташкили омӯзиши забони имову ишора бо забони давлатӣ дар телевизион	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
66.	Доир намудани курсҳои тақмили ихтисос барои хизматчиёни давлатӣ дар мавзӯҳои сиёсати давлатӣ дар бораи забон, Қондаҳои имлои забони тоҷикӣ, забони коргузори, малакаи муошират, этикети гуфтори хизматчи давлатӣ	Мунтазам	Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
5. ҲИМОЯ ВА РУШДИ ЗАБОНИ ТОҶИКӢ ДАР МУНОСИБАТҲОИ БАЙНАЛМИЛЛАЛӢ			
67.	Баргузори рузҳои забон, адабиёт ва фарҳанги тоҷикӣ дар кишварҳои хориҷӣ	Солҳои 2021-2030	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор
68.	Ташкили озмуну чорабинӣ доир ба забони тоҷикӣ дар байни тоҷикони бурунмарзӣ ва дар муассисаҳои дипломатии консули, созмону ҷамъиятҳои тоҷикон	Солҳои 2021-2030	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор ва намоёнлагони созмону ҷамъиятҳои тоҷикон

69.	Густариши ҳамкориҳои муассисаҳои дипломатии консулӣ, созмону ҷамъиятҳои тоҷикон дар самти хифз ва рушди забони тоҷикӣ бо хамватанон ва тоҷикони бурунмарзӣ	Солҳои 2021-2030	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор ва намоёнлагони созмону ҷамъиятҳои тоҷикон
70.	Бо китобҳои дарсӣ, дастурҳои методӣ, адабиёти бадеӣ, ва матбуоти даврӣ бо забони давлатӣ таъмин намудани тоҷикони берун аз ҳудуди Тоҷикистон	Мунтазам	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
71.	Чудо намудани квотаҳо барои тоҷикони хориҷи кишвар дар факултетҳои забон ва адабиёти тоҷикӣ муассисаҳои таълими таҳсилоти олии касбӣ	Ҳамасола	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
72.	Омӯзиши вазъи забони тоҷикони мужими кишварҳои хориҷӣ	Солҳои 2022-2030	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
73.	Таҳқиқи осори ҳаттӣ ва тоҷикшиносӣ ба забони тоҷикӣ маҳфуз дар китобхонаҳои кишварҳои хориҷӣ	Солҳои 2022-2030	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
74.	Ташкили маркази омӯзиши забони тоҷикӣ ва тоҷикшиносӣ дар назди сафаратхонаҳо ва консулгарӣҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Мунтазам	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
75.	Таҳқиқи робитаҳои илмӣ таҳқиқоти бо пажӯшишгоҳҳои хориҷӣ дар иртибот ба илми тоҷикшиносӣ	Мунтазам	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон